Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

10. oktober 2013*

»Unionsborgerskab — artikel 20 TEUF og 21 TEUF — direktiv 2004/38/EF — opholdsret for en tredjelandsstatsborger, som er beslægtet i direkte opstigende linje med mindreårige unionsborgere — unionsborgere, der er født i en anden medlemsstat end den, hvor de har statsborgerskab, og som ikke har gjort brug af deres ret til fri bevægelighed — grundlæggende rettigheder«

I sag C-86/12,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Cour administrative (Luxembourg) ved afgørelse af 16. februar 2012, indgået til Domstolen den 20. februar 2012, i sagen:

Adzo Domenyo Alokpa,

Jarel Moudoulou,

Eja Moudoulou

mod

Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), og dommerne J.L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot og A. Arabadjiev,

generaladvokat: P. Mengozzi

justitssekretær: fuldmægtig V. Tourrès,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 17. januar 2013,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Alokpa samt hendes sønner Jarel og Eja Moudoulou ved avocats A. Fatholahzadeh og S. Freyermuth

— den luxembourgske regering ved P. Frantzen og C. Schiltz, som befuldmægtigede, bistået af avocate L. Maniewski

* Processprog: fransk.

— den belgiske regering ved T. Materne og C. Pochet, som befuldmægtigede

— den tjekkiske regering ved M. Smolek og J. Vláčil, som befuldmægtigede

— den tyske regering ved T. Henze og N. Graf Vitzthum samt ved A. Wiedmann, som befuldmægtigede

— den græske regering ved T. Papadopoulou, som befuldmægtiget

— den litauiske regering ved D. Kriaučiūnas og V. Balčiūnaitė, som befuldmægtigede

— den nederlandske regering ved M. Bulterman og C. Wissels, som befuldmægtigede

— den polske regering ved B. Majczyna og M. Szpunar, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved D. Maidani og C. Tufvesson, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 21. marts 2013,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af bestemmelserne i artikel 20 TEUF og 21 TEUF samt af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EØF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT L 158, s. 77, og berigtigelse i EUT L 229, s. 35).

2 Anmodningen er indgivet inden for rammerne af en sag mellem Adzo Domenyo Alokpa samt hendes sønner Jarel og Eja Moudoulou og ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration (ministeren for arbejde, beskæftigelse og indvandring, herefter »ministeren«) vedrørende ministerens afgørelse om afslag på Adzo Domenyo Alokpas ansøgning om opholdsret i Luxembourg og om pålæg om, at hun skal forlade denne medlemsstats område.

Retsforskrifter

EU-retten

Direktiv 2003/86/EF og 2003/109/EF

3 Ifølge artikel 1 i Rådets direktiv 2003/86/EF af 22. september 2003 om ret til familiesammenføring (EUT L 251, s. 12) og artikel 1, litra a), i Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding (EUT 2004 L 16, s. 44) har disse direktiver til formål at fastsætte henholdsvis betingelserne for udøvelsen af retten til familiesammenføring for tredjelandsstatsborgere, der har lovligt ophold på medlemsstaternes område, samt de betingelser, hvorpå en medlemsstat meddeler tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt på dens område, status som fastboende udlænding eller inddrager denne status, og de dertil knyttede rettigheder.

Direktiv 2004/38

4 Under overskriften »Definitioner« bestemmer direktiv 2004/38 i artikel 2:

»I dette direktiv forstås ved:

1) »Unionsborger«: enhver person, der er statsborger i en medlemsstat.

2) »familiemedlem«:

[...]

d) slægtninge i opstigende linje samt slægtninge i opstigende linje til ægtefællen eller partneren som defineret i litra b), som forsørges af unionsborgeren.

3) »værtsmedlemsstat«: den medlemsstat, hvortil unionsborgeren rejser med henblik på at udøve retten til fri bevægelighed og ophold.«

5 Artikel 3 i direktiv 2004/38 med overskriften »Berettigede personer« bestemmer i stk. 1:

»Dette direktiv finder anvendelse på enhver unionsborger, der rejser til eller tager ophold i en anden medlemsstat end den, hvor vedkommende er statsborger, samt familiemedlemmer som defineret i artikel 2, nr. 2), der ledsager unionsborgeren eller slutter sig til denne.«

6 Artikel 7 i dette direktiv med overskriften »Retten til ophold i mere end tre måneder« har følgende ordlyd:

»1. Enhver unionsborger har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end tre måneder, hvis den pågældende:

a) er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i værtsmedlemsstaten, eller

b) råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, eller

c)

— er indskrevet ved en privat eller offentlig institution, der er godkendt eller som finansieres af værtsmedlemsstaten i medfør af dennes lovgivning eller administrative praksis, med henblik på dér som hovedaktivitet at følge en uddannelse, herunder en erhvervsuddannelse, og

— er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, og ved en erklæring eller på anden tilsvarende måde, efter den pågældende persons eget valg godtgør over for den relevante nationale myndighed, at vedkommende råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, eller

d) er et familiemedlem, der ledsager eller slutter sig til en unionsborger, der opfylder betingelserne i litra a), b) eller c).

2. Retten til ophold, jf. stk. 1, omfatter også familiemedlemmer til en unionsborger, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, når disse ledsager eller slutter sig til unionsborgeren i værtsmedlemsstaten, og unionsborgeren opfylder betingelserne i stk. 1, litra a), b) eller c).

[...]«

Luxembourgsk ret

7 Loi portant sur la libre circulation des personnes et l'immigration (lov om fri bevægelighed for personer og indvandring) af 29. august 2008 (*Mémorial* A 2008, s. 2024, herefter »lov om fri bevægelighed«) har til formål at gennemføre direktiv 2003/86 og 2004/38 i luxembourgsk ret.

8 Lovens artikel 6 har følgende ordlyd:

»(1) Unionsborgeren har ret til at opholde sig på området i mere end tre måneder, hvis den pågældende opfylder én af følgende betingelser:

1. Den pågældende udøver som arbejdstager en økonomisk aktivitet som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende.

2. Den pågældende råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, som fastsat i artikel 12, således at opholdet ikke bliver en byrde for det sociale system, og er omfattet af en sygeforsikring.

3. Den pågældende er indskrevet ved en privat eller offentlig undervisningsinstitution, der er godkendt i Storhertugdømmet Luxembourg i medfør af den gældende lovgivning og administrative praksis, med henblik på dér som hovedaktivitet at følge en uddannelse, herunder en erhvervsuddannelse, og samtidig kan godtgøre, at han råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for det sociale system, og at han er omfattet af en sygeforsikring.

(2) En storhertugelig anordning præciserer de midler, der kræves i stk. 1, nr. 2 og 3, ovenfor, og retningslinjerne for, om der er ført bevis herfor.

[...]«

9 Nævnte lovs artikel 12 bestemmer:

»(1) Som familiemedlemmer anses:

[...]

d) slægtninge i opstigende linje, som forsørges af unionsborgeren, og slægtninge i opstigende linje, som forsørges af ægtefællen eller partneren, som fastsat i litra b).

(2) Ministeriet kan give alle andre familiemedlemmer, uanset nationalitet, der ikke er omfattet af definitionen i stk. 1, ret til at opholde sig på luxembourgsk område, såfremt de opfylder en af følgende betingelser:

1. De skal i oprindelseslandet have været forsørget af eller hørt til den unionsborgers husstand, der er hovedindehaveren af retten til ophold.

2. Det er af alvorlige helbredsmæssige grunde absolut nødvendigt, at unionsborgeren personligt plejer familiemedlemmet.

Ansøgningen om tilladelse til indrejse og ophold for familiemedlemmer, som fastsat i ovennævnte afsnit, er underlagt en grundig undersøgelse, der tager hensyn til ansøgernes personlige forhold.

[...]«

10 Samme lovs artikel 103 bestemmer:

»Ministeriet skal, før det træffer afgørelse om at meddele afslag på ophold eller om, at en opholdstilladelse inddrages eller ikke fornyes, eller om udsendelse af en tredjelandsstatsborger fra området, bl.a. tage hensyn til varigheden af den pågældendes ophold på værtsmedlemsstatens område, den pågældendes alder, helbredstilstand, familiemæssige og økonomiske situation samt sociale og kulturelle integration i Luxembourg og tilknytning til hjemlandet, medmindre dennes tilstedeværelse udgør en trussel mod den offentlige orden og sikkerhed.

Der må ikke træffes en udsendelsesafgørelse i forhold til en uledsaget mindreårig uden en retlig repræsentant, medmindre afgørelsen er bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed, og udsendelsen er nødvendig af hensyn til barnets tarv.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

11 Adzo Domenyo Alokpa, som er togolesisk statsborger, indgav den 21. november 2006 en ansøgning om international beskyttelse som omhandlet i loi relative au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection (lov om asyl og andre supplerende former for beskyttelse) af 5. maj 2006 (*Mémorial* A 2006, s. 1402) til de luxembourgske myndigheder. Disse myndigheder gav dog afslag på ansøgningen, og deres afgørelse blev stadfæstet ved de luxembourgske retsinstanser.

12 Derefter indgav Adzo Domenyo Alokpa en ansøgning om tålt ophold til de nævnte myndigheder. Skønt denne ansøgning i første omgang havde været genstand for en afgørelse om afslag, blev den taget op til fornyet overvejelse, og Adzo Domenyo Alokpa blev tildelt tålt ophold indtil den 31. december 2008 med den begrundelse, at den berørte part havde født tvillinger den 17. august 2008 i Luxembourg, og at disse havde brug for behandling under hensyn til deres for tidlige fødsel.

13 Faderskabet til Adzo Domenyo Alokpas børn er blevet anerkendt af Jean Moudoulou, der er fransk statsborger, med henblik på udfærdigelsen af fødselsattesterne. De er franske statsborgere og har fået udstedt fransk pas og nationalt identitetskort henholdsvis den 15. maj og den 4. juni 2009.

14 I mellemtiden fik Adzo Domenyo Alokpa afslag på en ansøgning om forlængelse af det tålte ophold af de luxembourgske myndigheder, som dog tildelte hende en udsættelse af fristen for, hvornår hun skulle være udrejst, til den 5. juni 2010, som dog ikke efterfølgende er blevet forlænget.

15 Den 6. maj 2010 indgav Adzo Domenyo Alokpa en ansøgning om opholdstilladelse i henhold til lov om fri bevægelighed. Som svar på en anmodning fra ministeren om supplerende oplysninger anførte Adzo Domenyo Alokpa, at hun ikke kunne tage ophold med sine børn på fransk område, hvor børnenes far bor, med den begrundelse, at hun ikke havde nogen forbindelse til ham, og at børnene havde behov for lægetilsyn i Luxembourg, eftersom de var født for tidligt. Ved afgørelse af 14. oktober 2010 gav ministeren afslag på denne ansøgning.

16 Ifølge denne afgørelse opfyldte Adzo Domenyo Alokpa dels ikke betingelsen for at få opholdsret, idet opholdsretten for en unionsborgers familiemedlemmer alene tilkommer slægtninge i opstigende linje, som forsørges af unionsborgeren. Dels opfyldte Adzo Domenyo Alokpas børn heller ikke de betingelser, der er fastsat i artikel 6, stk. 1, i lov om fri bevægelighed. Desuden blev det anført i den nævnte afgørelse, at lægetilsynet med børnene fuldt ud kunne varetages i Frankrig, og at Adzo Domenyo Alokpa heller ikke opfyldte de påkrævede betingelser i henhold til andre former for ophold i den nævnte lov.

17 Adzo Domenyo Alokpa anlagde sag på egne vegne og på vegne af sine børn til prøvelse af ministerens afgørelse ved Tribunal administratif (Luxembourg). Ved dom af 21. september 2011 frifandt denne ret ministeren. Ved stævning af 31. oktober 2011 appellerede Adzo Domenyo Alokpa denne dom til den forelæggende ret.

18 Denne sidste ret bemærker, at det er ubestridt, at Adzo Domenyo Alokpas børn aldrig har haft et familieliv med deres far, som alene anmeldte fødslen og muliggjorde udstedelsen af deres franske identitetspapirer. Ligeledes konstaterer denne ret, at Adzo Domenyo Alokpa og hendes børn faktisk har haft et familiemæssigt samliv på et modtagehjem siden børnenes forlængede ophold på fødeklinikken, og at disse ikke har udøvet deres ret til fri bevægelighed i egentlig forstand.

19 Cour administrative har i denne sammenhæng besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 20 TEUF, efter omstændighederne sammenholdt med artikel 20, 21, 24, 33 og 34 i [Den Europæiske Unions charter] om grundlæggende rettigheder, læst hver for sig eller i sammenhæng, fortolkes således, at den er til hinder for, at en medlemsstat dels kan nægte en tredjelandsstatsborger, der alene forsørger sine små børn, som er unionsborgere, ret til at opholde sig i den medlemsstat, hvor børnene er bosat, og hvor de siden deres fødsel har levet sammen med denne tredjelandsstatsborger uden at være statsborgere i denne medlemsstat, dels kan nægte denne tredjelandsstatsborger en opholdstilladelse og herudover en arbejdstilladelse?

Skal sådanne afgørelser anses for at indebære, at børnene fratages den effektive nydelse af kerneindholdet i de rettigheder, der er tilknyttet statussen som unionsborger, i det land, hvor de er bosat, og hvor de har levet, siden de blev født, også i en situation, hvor deres anden slægtning i direkte opstigende linje, med hvem de aldrig har haft noget familiemæssigt samliv, er bosat i en anden EU-medlemsstat, hvor den pågældende selv er statsborger?«

Om det præjudicielle spørgsmål

20 Indledningsvis bemærkes, at selv om den forelæggende ret har begrænset sine spørgsmål til fortolkningen af artikel 20 TEUF, er en sådan omstændighed ikke til hinder for, at Domstolen oplyser den om alle de momenter angående fortolkningen af EU-retten, som kan være til nytte ved afgørelsen af den sag, som verserer for den, uanset om denne ret henviser til dem i sine spørgsmål (jf. i denne retning dom af 5.5.2011, sag C-434/09, McCarthy, Sml. I, s. 3375, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).

21 Den forelæggende rets spørgsmål skal herefter forstås således, at det nærmere bestemt har til formål at få oplyst, om artikel 20 TEUF og 21 TEUF i en situation som den i hovedsagen omhandlede skal fortolkes således, at de er til hinder for, at en medlemsstat nægter en tredjelandsstatsborger ret til at opholde sig på sit område, når denne statsborger er eneforsørger af små børn, som er unionsborgere, og som har opholdt sig sammen med den pågældende tredjelandsstatsborger i denne medlemsstat siden deres fødsel, uden at de er statsborgere i den nævnte medlemsstat eller har gjort brug af deres ret til fri bevægelighed.

22 I denne henseende bemærkes, at de eventuelle rettigheder, der gives tredjelandsstatsborgere ved EU-retlige bestemmelser om unionsborgerskab, ikke er selvstændige rettigheder for disse statsborgere, men rettigheder, der er afledt af en unionsborgers udøvelse af retten til fri bevægelighed. Disse afledte rettigheders formål og begrundelse, herunder rettigheder med hensyn til indrejse og ophold til familiemedlemmer til en unionsborger, baserer sig på den konstatering, at et afslag på at anerkende disse rettigheder kan gribe ind i den nævnte borgers frie bevægelighed, idet han afholdes fra at udøve sine rettigheder med hensyn til indrejse og ophold i værtsmedlemsstaten (jf. i denne retning dom af 8.5.2013, sag C-87/12, Ymeraga og Ymeraga-Tafarshiku, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).

23 Det skal ligeledes fremhæves, at der er situationer, som er kendetegnet ved den omstændighed, at selv om de er reguleret af bestemmelser, der a priori henhører under medlemsstaternes kompetence, nemlig bestemmelser vedrørende indrejse- og opholdsret for tredjelandsstatsborgere uden for anvendelsesområdet for bestemmelserne i afledt ret, der under visse betingelser tildeler en sådan rettighed, har de imidlertid en indre sammenhæng med den frie bevægelighed for en unionsborger, der er til hinder for, at disse tredjelandsstatsborgere nægtes indrejse- og opholdsret i den medlemsstat, hvor denne unionsborger har bopæl, for ikke at gribe ind i denne frihed (jf. dommen i sagen Ymeraga og Ymeraga-Tafarshiku, præmis 37).

24 I det foreliggende tilfælde bemærkes for det første, at Adzo Domenyo Alokpa ikke kan anses for at være en berettiget person som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 2004/38.

25 Det fremgår nemlig af Domstolens praksis, at status som familiemedlem, der »forsørges« af en unionsborger, der er indehaver af opholdsret, følger af en faktisk situation, der er karakteriseret ved, at familiemedlemmets materielle behov dækkes af indehaveren af opholdsretten, således at når det er den omvendte situation, der er tale om, dvs. at indehaveren af opholdsretten forsørges af tredjelandsstatsborgeren, kan sidstnævnte ikke påberåbe sig at være en slægtning, der »forsørges« af den pågældende indehaver i direktiv 2004/38's forstand med henblik på at få opholdsret i værtsmedlemsstaten (dom af 8.11.2012, sag C-40/11, Iida, præmis 55).

26 I det foreliggende tilfælde er det indehaverne af opholdsretten, dvs. Adzo Domenyo Alokpas to sønner, som faktisk forsørges af hende, således at den berørte part ikke kan påberåbe sig at være en slægtning, der »forsørges« af unionsborgeren som omhandlet i direktiv 2004/38.

27 I forbindelse med en situation, der kan sammenlignes med den, der foreligger i hovedsagen, hvor en unionsborger blev født i værtsmedlemsstaten og ikke havde gjort brug af sin ret til fri bevægelighed, har Domstolen dog fastslået, at formuleringen; »råder« over tilstrækkelige midler, i en bestemmelse, der ligner artikel 7, stk. 1, litra b), i direktiv 2004/38, skal fortolkes således, at det er tilstrækkeligt, at unionsborgerne har sådanne midler til rådighed, uden at denne bestemmelse indebærer noget som helst krav med hensyn til, hvor midlerne kommer fra, idet de bl.a. kan tilvejebringes af en statsborger fra et tredjeland, der er forælder til de pågældende mindreårige statsborgere (jf. i denne retning om de EU-retlige instrumenter, der var gældende før dette direktiv, dom af 19.10.2004, sag C-200/02, Zhu og Chen, Sml. I, s. 9925, præmis 28 og 30).

28 Det er som følge deraf blevet konstateret, at et afslag på at tillade en forælder, der er statsborger i en medlemsstat eller et tredjeland, og som rent faktisk tager sig af en mindreårig unionsborger, at tage ophold sammen med denne unionsborger i værtsmedlemsstaten, fratager dennes opholdsret enhver effektiv virkning, da et lille barns udnyttelse af opholdsretten nødvendigvis indebærer, at barnet har ret til at blive ledsaget af den person, der faktisk tager sig af barnet, og følgelig, at denne person kan bo sammen med barnet i værtsmedlemsstaten under opholdet (jf. Zhu og Chen-dommen, præmis 45, samt Iida-dommen, præmis 69).

29 Når artikel 21 TEUF og direktiv 2004/38 således giver opholdsret i værtsmedlemsstaten til et mindreårigt barn, der er statsborger i en anden medlemsstat, og som opfylder betingelserne i direktivets artikel 7, stk. 1, litra b), kan den af forældrene, der faktisk tager sig af barnet, i medfør af de samme bestemmelser tage ophold med barnet i værtsmedlemsstaten (jf. i denne retning Zhu og Chen-dommen, præmis 46 og 47).

30 I det foreliggende tilfælde tilkommer det den forelæggende ret at undersøge om Adzo Domenyo Alokpas børn opfylder de betingelser, der er fastsat i artikel 7, stk. 1, i direktiv 2004/38, og derfor har ret til at opholde sig i værtsmedlemsstaten på grundlag af artikel 21 TEUF. Nærmere bestemt skal denne ret undersøge, om de nævnte børn, selv eller gennem deres mor, råder over tilstrækkelige midler og en sygeforsikring, der dækker samtlige risici, som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra b), i direktiv 2004/38.

31 Hvis betingelserne i artikel 7, stk. 1, i direktiv 2004/38 ikke er opfyldt, skal artikel 21 TEUF fortolkes således, at den ikke er til hinder for, at der nægtes Adzo Domenyo Alokpa ret til at opholde sig på luxembourgsk område.

32 Domstolen har for det andet vedrørende artikel 20 TEUF fastslået, at der findes meget særlige situationer, hvor – uanset den omstændighed, at den afledte ret vedrørende tredjelandsstatsborgeres opholdsret ikke finder anvendelse, og den pågældende unionsborger ikke har udøvet sin ret til fri bevægelighed – en tredjelandsstatsborger, som er familiemedlem til en unionsborger, undtagelsesvis ikke kan nægtes en opholdsret, idet den effektive virkning af det unionsborgerskab, som tilkommer ham, ellers ville blive bragt i fare, såfremt denne unionsborger som følge af et sådant afslag reelt er nødsaget til at forlade Unionens område som helhed, idet han således fratages den effektive nydelse af kerneindholdet i de rettigheder, som er tillagt ved unionsborgerens status (jf. Iida-dommen, præmis 71, samt dommen i sagen Ymeraga og Ymeraga-Tafarshiku, præmis 36).

33 Hvis den forelæggende ret således fastslår, at artikel 21 TEUF ikke er til hinder for, at der nægtes Adzo Domenyo Alokpa ret til at opholde sig på luxembourgsk område, skal denne ret stadig undersøge, om en sådan opholdsret ikke desto mindre undtagelsesvis ville kunne blive tildelt hende, idet den effektive virkning af det unionsborgerskab, som tilkommer den berørte parts børn, ellers kunne blive bragt i fare, idet disse børn som følge af et sådant afslag reelt ville være nødsaget til at forlade Unionens område som helhed, og idet de således ville blive frataget den effektive nydelse af kerneindholdet i de rettigheder, som er tillagt ved den nævnte status.

34 Henset hertil ville Adzo Domenyo Alokpa, således som generaladvokaten har anført i punkt 55 og 56 i forslaget til afgørelse, i sin egenskab af mor til Jarel og Eja Moudoulou og som den eneste person, der faktisk har taget sig af børnene siden deres fødsel, kunne få en afledt ret til at tage ophold med dem på fransk område.

35 Det følger heraf, at de luxembourgske myndigheders afslag på at give opholdsret til Adzo Domenyo Alokpa principielt ikke må have til følge, at hendes børn forpligtes til at forlade Unionens område som helhed. Det tilkommer dog den forelæggende ret at undersøge på grundlag af samtlige omstændigheder i hovedsagen, om dette faktisk er tilfældet.

36 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 20 TEUF og 21 TEUF i en situation som den i hovedsagen omhandlede skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for, at en medlemsstat nægter en tredjelandsstatsborger ret til at opholde sig på sit område, når denne statsborger er eneforsørger af små børn, som er unionsborgere, og som har opholdt sig sammen med den pågældende tredjelandsstatsborger i denne medlemsstat siden deres fødsel, uden at de er statsborgere i denne samme stat eller har gjort brug af deres ret til fri bevægelighed, for så vidt som disse unionsborgere ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i direktiv 2004/38, og et sådant afslag ikke fratager de nævnte unionsborgere den effektive nydelse af kerneindholdet i de rettigheder, som de er tillagt ved statussen som unionsborger, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge.

Sagens omkostninger

37 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

I en situation som den i hovedsagen omhandlede skal artikel 20 TEUF og 21 TEUF fortolkes således, at de ikke er til hinder for, at en medlemsstat nægter en tredjelandsstatsborger ret til at opholde sig på sit område, når denne statsborger er eneforsørger af små børn, som er unionsborgere, og som har opholdt sig sammen med den pågældende tredjelandsstatsborger i denne medlemsstat siden deres fødsel, uden at de er statsborgere i denne samme stat eller har gjort brug af deres ret til fri bevægelighed, for så vidt som disse unionsborgere ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EØF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF, og et sådant afslag ikke fratager de nævnte unionsborgere den effektive nydelse af kerneindholdet i de rettigheder, som de er tillagt ved statussen som unionsborger, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge.

Underskrifter